

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลท่าจี้

ตำบลท่าจี้

อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พินความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

๒. ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๒.๑ ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลีกรรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน, เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

๒.๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโชน เป็นต้น

๒.๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/เตียง/ตู้), การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

๒.๔ ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย(การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในกรรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น

๒.๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่าง

๒.๖ ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกรสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

๒.๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ,ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง , เรื่องสั้น, นวนิยาย, นิทาน,บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

๒.๘ ด้านอื่น ๆ เช่นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๓. ภูมิสังคม หมายถึง สภาพทางกายภาพ ลักษณะของพื้นที่ วิถีชีวิต ค่านิยม ความหลากหลายของวัฒนธรรม ประเพณีที่อยู่โดยรอบท้องถิ่นที่อาศัยอยู่นั้นๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละแห่งตามภูมิประเทศ โดยการพัฒนาเรื่องใดในท้องถิ่นนั้นๆ จำต้องคำนึงถึงเรื่องภูมิสังคมอยู่เสมอ

๑. ด้านเกษตรกรรม

เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำ
การเกษตรแบบผสมผสาน, เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

สำหรับประชากรส่วนใหญ่ของตำบลท่าจี้วประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ได้แก่ ทำสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายเกรียงศักดิ์ กล่อม	25/2 หมู่ที่ 2 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ทำเกษตรผสมผสาน
2.	นายอรุณ สงสม	124 หมู่ที่ 2 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ทำเกษตรผสมผสาน
3.	นายเลื่อน โภคา	187 หมู่ที่ 4 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	เพาะปลูก
4.	นายณรงค์ สืบสังข์	127/1 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ติดตาม, ทาบัก, ตอนกิ่ง
5.	นายประทีป ขาวทอง	191 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	เศรษฐกิจพอเพียง
6.	นายสมศักดิ์ อักษร	191/1 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจี้ว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	เศรษฐกิจพอเพียง

๒. ด้านหัตถกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นางเสาวคน บรรจงช่วย	85/1 หมู่ที่ 4 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	จักสาน, เย็บผ้า
2.	นายสมคิด ศรีแก้ว	98 หมู่ที่ 4 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ทำว่าว
3.	นายเทียม พิมโซ	124 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ทำไม้กวาด
4.	นายสมนึก พลภักดี	14/7 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ทำข้อง ทำไซตัดปลา

๓. ด้านอุตสาหกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/เตียง/ตู้), การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายสนอง สืบสังข์	160 หมู่ที่ 2 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ช่างก่อสร้าง
2.	นายอาคม แสงแก้ว	184 หมู่ที่ 5 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ช่างก่อสร้าง

๔. ด้านการแพทย์ไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแย ชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแด) เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นางผ่อง หวายฤทธิ์	68 หมู่ที่ 1 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	หมอดำแย
2.	นางยุพดี ปักธงชัย	85 หมู่ที่ 3 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	นวดแผนไทย
3.	นางคล้อย อ่อนชาติ	129 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	จับเส้น หมอเอ็น
4.	นายจันทร์ที ปาลาเลา	121 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	หมอเอ็น

๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่าง

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายสุชาติ ช่วยเพชร	194 หมู่ที่ 5 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ขยายพันธุ์ปลากัด
2	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เลี้ยงปลา ในกระชัง	เขื่อนท่าจิว หมู่ที่ 1 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ. ตรัง	เลี้ยงปลาทั้งบ่อบำบัด, ปลานิล, ปลาตะเพียน

๖ ด้านศิลปกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายเลื่อน หนูทอง	133 หมู่ที่ 2 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ร้องเพลงกลองยาว
2.	นายสมชาย คีตรอบ	194 หมู่ที่ 8 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ร้องเพลงกลองยาว

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น, นวนิยาย, นิทาน, บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นางสง นวลละอ	85 หมู่ที่ 3 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	เพลงกล่อมเด็ก
2.	นายวิก โออินทร์	หมู่ที่ 6 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	เล่นหนังตะลุง

๘. ด้านอื่น ๆ

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายลอย ชัยณรงค์	111 หมู่ที่ 1 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	หมอบ้าน ตั้งพระภูมิ
2.	นายจำรัส ทองตาล่วง	44/1 หมู่ที่ 4 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	พิธีทางสงฆ์
3.	นายจ้ง สีสุข	52 หมู่ที่ 6 ต.ท่าจิว อ.ห้วยยอด จ.ตรัง	ตั้งพระภูมิ, หมอบ้าน